

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Teze bakalářské práce

**Účetní a daňové zachycení vztahů mezi podnikem a
zaměstnancem**

Veronika Tomanová

© 2015 ČZU v Praze

SOUHRN

Tato bakalářská práce s názvem „*Účetní a daňové zachycení vztahů mezi podnikem a zaměstnancem*“ je zaměřena na analýzu problematiky vyplývající z těchto vztahů. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, teoretických východisek a vlastní práce. Teoretická část zpracovává obecně pracovní poměr, druhy pracovních smluv a dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, dále mzdovou a daňovou problematiku, pojištění a další účetní vztahy mezi podnikem a zaměstnancem. Praktická část je zaměřena na modelové příklady, znázorňující různé účetní případy, které mohou mezi podnikem a zaměstnancem nastat. Závěr shrnuje teoretické poznatky aplikované při výpočtu modelových účetních případů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Daňové náklady, mzdy, účetnictví, zaměstnanecké výhody, daně

CÍL PRÁCE

Cílem práce je obecná charakteristika vzájemných vztahů zaměstnanců a podniku z účetního a daňového hlediska dle platných právních předpisů a norem a následné uplatnění získaných teoretických poznatků na modelových příkladech.

METODIKA PRÁCE

Tato bakalářská práce byla rozdělena na dvě části – teoretická východiska a praktickou část. Metodikou této práce byl sběr a analýza dat získaných ze studia odborné knižní literatury, zejména odborných publikací, článků a elektronických zdrojů, které jsou uvedeny v seznamu použité literatury na konci této práce. Vzhledem k obsáhlosti tématu byla popsána nejdůležitější problematika, jakou je pracovní poměr, zúčtování s organizacemi sociálního a zdravotního pojištění, mzdová a daňová problematika a další vztahy.

Praktická část byla zaměřena na znázornění účetních vztahů se zaměstnanci a jejich praktický výpočet. Pro přehlednost byla doplněna tabulkami s jednotlivými účetními případy. Při formulaci byla využita metoda komparace s teoretickými východisky, metoda syntézy a analýzy poznatků.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnuje problematice vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem z účetního a daňového hlediska a jejich využitím v praxi. Cílem je obecná charakteristika základních pojmů, týkajících se těchto vzájemných vztahů. Dále se tato práce věnuje druhům pracovních poměrů, dohodám o pracích konaných mimo pracovní poměr, zúčtování s institucemi sociálního a zdravotního pojištění, zúčtování mezd a dalším vztahům. Hlavním vztahem mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem z účetního hlediska je pracovní poměr, jehož výsledkem je mzda nebo plat. Dalšími vztahy jsou dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Tyto vztahy sebou přinášejí různé výhody a nevýhody. V případě hlavního pracovního poměru je výhodou například možnost čerpání zaměstnaneckých benefitů, na rozdíl od dohody od provedení práce a pracovní činnosti. Tyto dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr jsou, co se výhodnosti týká, spíše záležitostí individuálního charakteru. Výhodnost pro zaměstnavatele spočívá v daňové uznatelnosti některých benefitů. Z hlediska účtování mezd je pro zaměstnance výhodné, aby měl podepsáno Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (pouze u jednoho zaměstnavatele), díky kterému může uplatňovat různá daňová zvýhodnění, vycházející ze zákona. Tato zvýhodnění snižují výši zálohy na daň, která se odečítá od hrubé mzdy při výpočtu mzdy čisté.

V praktické části této práce jsem se věnovala modelovým příkladům z praxe, zobrazujícím způsoby účtování mezd, zaměstnaneckých benefitů a cestovních náhrad. Mzdová problematika je zobrazena na výpočtu a účtování mezd jednotlivých zaměstnanců. Při výpočtu jsou použity různé účetní situace, které mohou u zaměstnanců nastat, jako například, náhrada mzdy za nemoc, nebo dovolenou aj.

Řešené příklady na účtování cestovních náhrad zobrazují rozdíly ve výpočtu náhrad tuzemských a zahraničních a také rozdíly při poskytnutí či neposkytnutí zálohy zaměstnanci. Na závěr je uvedeno několik příkladů zobrazujících účtování nejčastějších zaměstnaneckých benefitů poskytovaných zaměstnavatelem. Vztahy mezi podnikem a zaměstnancem z účetního hlediska jsou velice různorodé a často jsou z legislativního hlediska aktualizovány. Proto je důležité mít vždy aktuální informace a věnovat této problematice dostatečnou pozornost.

SEZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH ZDROJŮ

BRYCHTA, Ivan, Ivan MACHÁČEK a Martin DĚRGEL. *Daň z příjmů: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1. 1. 2014*. 11. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 600 s. Meritum (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7478-462-0.

DĚRGEL, Martin. *Účtování cestovních náhrad: Účetnictví v praxi*. Praha: Adore, 2007, č. 3. ISSN 1211-7307.

GALVAS, Milan. *Pracovní poměr, aneb Co by měl vědět každý zaměstnavatel i zaměstnanec: pracovní smlouva, pracovní doby, zaměstnavatel, odpovědnost, zaměstnanec, výpověď, odbory*. 1. vyd. Brno: Elita Bohemia, 1995, 228 s. Advokát do kapsy. ISBN 80-901-9270-X.

CHLÁDKOVÁ, Alena. *Práce a mzda: Odborný časopis pro otázky odměňování, pracovního práva, personalistiky, kolektivního vyjednávání a pro sociální oblast*. Praha: ASPI, a.s., 2010, roč. 2010, č. 11. ISSN 0032-6208. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d26916v35281-prumerny-vydelek-v-otazkach-z-praxe/>

JAKUBKA, Jaroslav. *Zákoník práce...: stručný komentář, možnosti řešení a jejich meze*. 2013. vyd. Olomouc: ANAG, 2006-, sv. Práce, mzdy, pojištění. ISBN 978-80-7263-848-2.

MACHÁČEK, Ivan. *Zaměstnanecké benefity a daně*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 199 s. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-000-4.

VYBÍHAL, Václav. *Mzdové účetnictví...: praktický průvodce: [zásadní změny v předpisech k...]*. Praha: Grada, 1998-, sv. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5120-7.

VALOUCH, Petr. *Daňové tipy a triky pro fyzické osoby 2009: jak ušetřit na dani z příjmů*. Praha: Grada, 2010, 122 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-3332-6.

Finance.cz: Výpočet zálohy na daň z příjmů [online]. [cit. 2014-08-16]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/zamestnanec-zalohy-dane/>